

Szerkesztőség

Arad, Acsév-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Élők és holtak.

A hősök napját ünnepli ma az ország. Ezen a napon meghatott lélekkel áldoznak azok emlékének, akik ott lették szomorú halálukat az egymásrattört népek tusájában. Második halottak napja ez az ünnep, de azoké a halottaké, akik nem ágyban, párnák között, hanem vérzivataros csatamezők poklában estek áldozatul a kegyetlen halálnak. Az Ismeretlen Katona, a százezrek nyomtalan elmúlását szimbolizáló névtelen hős távoli sírjára hullanak ma a kegyelet halkán perdülő könnyei. Ismeretlen százezrek sírja elé emel díszes mauzóleumot milliók részvéte, azoké, a kiknek a sors kedve megengedte, hogy élve kerüljenek ki a világháború pusztító fergetegeből. És az élő milliók teljesítik is szent kötelességüket a halott bajtársak emlékével szemben, amikor impozáns gyászünnepet ülnek ma országszerte.

Ez az ünnep éppen azért, mert nemzeti különbség nélkül áldoz a világháború összes hősei emlékezetének, általános emberi ünnep. Az Ismeretlen Katonának senki sem kéri fáját, vallását. Ő, a testvérharcban elhullott Ember minden faji hovatartozásán felül áll és gyászos halála emlékét most idezi lelkébe az ország minden egyes polgára, tartozék az bármilyen fajhoz, vagy felekezethez. A hősi halottak napja mindenkinek a szívében ugyanazt a szomorú érzést kelti, mint amikor hozzátartozói emlékének gyújt mécseket halottak napján. Az emlékezés mécssei mindenkinek egyformán pislákolnak, akinek halál jutott osztályrészül az ötesztendő szörnyű katalizmában.

Általános emberi ünnep ez a mai nap, a melynek gyászában mindenki részt vesz, akinek gyászolnivalója van a hősi halottak napján. Román, magyar, szerb és német, ugyanazzal a kegyelettel érzéssel eltelve őrli meg ezt az emléknapot. Román, magyar, szerb, német bánat ma ugyanabba a közös érzésbe olvad össze, amelyet hozzátartozói hősi halálának emléke kelt benne. Az annak idején egymással fegyveresen szembenálló emberek ma lehajtott fővel, kiengesztelt gyűlölettel, kilenc esztendő lehiggadt tanulságaival szívében háladnak egymás mellett a gyász útjain.

Lelkükben harag helyett a közös kegyelet érzése uralkodik, szemükben közös fájdalom könnye csillog, mind, mind az Embert gyászolják, az Európa csataterem elpusztult Embert. Neki harsannak fel a gyászadalok. Őt siratja millió és millió, különböző nemzetiségű és felekezeti ember. Éppen ezért a kegyelet megnyilatkozásának a béke ünnepévé kell magasztosulnia. Azé a békéé, amely lehetővé teszi, hogy ez az ünnep évszázadokon keresztül a közös emberi kegyelet ünnepe legyen és ne kelljen újabb borzalmak árán, újabb ismeretlen hősök feláldozásával, folyton újabb és újabb halottak napját ünnepelnie a szenvedések megpróbáltatásaiban kifáradt emberiségnek.

És a hősi halottak bus napján ne feledkezzünk meg az élőkéről sem, azokról a szerencsétlenekről, akik megrokkanna, munkaképtelenen kerültek ki a Halál dáridójából és most nehezen, nyögve cipelik az életük megsulyosodott keresztjét. Ezek, a háború élő hősei itt vánszorognak közöttünk, szinte naponta

Székelyudvarhelyen lesz a Magyar Párt nagygyűlése.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) Az Országos Magyar Párt intéző-bizottsága ma délelőtt 10 órai kezdettel tartotta gyűlését, amelyen a tagozatok kiküldöttel szokatlanul nagy számban jelentek meg és a késő esti órákig tartott ülésen mindvégig a legnagyobb érdeklődést tanúsították. A tárgysorozat első pontjaként a parlamenti csoport főtájkára, dr. Willer József terjesztette elő részletes jelentését, vázolvva a képviselő és szenátorok tevékenységét, amelyet az utolsó parlamenti ülészakon kifejtettek. Az intéző-bizottsági tagok a jelentést nagy figyelemmel hallgatták végig és azt tudomásul véve, úgy a parlamenti csoportot, mint a pártvezetőséget a legnagyobb bizalmukról és elismerésükről biztosították. A jelentéssel kapcsolatosan az általános kisebbségi helyzet vitája következett, amelynek eredményeképpen a parlamenti csoport további magatartására vonatko-

zólag az intéző-bizottság megadta az utasításokat.

Nagy érdeklődés kísérte Inczédi-Joksmán Ödön ügyvezető alelnök időszaki jelentését, amelyben a pártközpont több irányú működéséről számolt be. Elismeréssel honorálta az intéző-bizottság a pártközpontnak különösen a diákszegély akció ügyében kifejtett működését. Az intéző-bizottsági tagok ezután igen értékes felszólalásokban mutattak rá a szervezkedés intenzívebbé tételére. Döntött az intéző-bizottság az országos nagygyűlés megtartása ügyében is és annak helyéül az udvarhelymegyei tagozat már régebbi keletű meghívása folytán Székelyudvarhely városát jelölte ki. Az országos nagygyűlés időpontjának meghatározását az elnöki tanácsra bízták azzal, hogy a nagygyűlés mindenestre a parlament őszi ülészakának megnyitása előtt tartandó meg. Végül letárgyalta az intéző-bizottság a párt 1928. évi költségvetését is.

Lupu nem csatlósa a liberális pártnak.

A munkaügyi miniszter erélyes nyilatkozata, amelyben kijelenti, hogy szembehelyezkedik a kormánnyal, ha parasztpárti programja elé akadályokat gördít. — Iorga fegyverszünetet ajánl a kölcsön létrejöttéig.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Politikai körökben élénk érdeklődést váltott ki dr. Lupu munkaügyi miniszternek a lapok számára adott nyilatkozata, amelyben a miniszter tiltakozik az ellen a vád ellen, hogy őt és pártját a liberálisok csatlósaként állítják be.

— Bannunket — mondotta dr. Lupu — programunk megvalósítása, utáni törekvésünk vezetett a liberális táborba, de megtartottuk függetlenségünket. Programunk megvalósítása, ami az ország munkás-intézményeit illeti, részben sikerült is. Abban a pillanatban, mihelyt azt tapasztaljuk a kormány részéről, hogy akadályokat gördít a parasztpárt programjának keresztülvitele elé, lemondok tárcámról és a legerélyesebb harcot indítom a kormány és pártja ellen, úgy, mint azt a multban is tettem.

Ez a nyilatkozat annyival is nagyobb fontossággal bír, mert Lupu erős akciót indított az általa alakított parasztpárt szervezetének kiszélesítésére. Lupu dr. meg akarja mutatni, hogy egy olyan országban, ahol a földművelő elem van túlsúlyban, az agrárérdekeknek kell elsősorban érvényesülni, ezért olyan pártra van szükség, amely kormányképes és amely a földművelőkre támaszkodik. Ezzel kapcsolatban politikai körökben azt beszélnek, hogy dr. Lupu és Garoflid együttesen megvetik alapját egy országos agrár pártnak, mely úgy a földbirtokosokat, mint a kisbirtokos földművelőket is egyesítené magában. A párt látszólagos vezetője Garoflid volna, viszont a paraszt töme-

emlékeztetnek bennünket arra, hogy nagy, le nem róható adósságaink vannak velük szemben is. És ha már az ország lelkiismerete a hősök napján eleget tesz az ünneplésre sarkaló kegyelettel érzéseknek, ne feledkezzünk

gek képviselőjeként dr. Lupu szerepelne. Garoflid e tervvel kapcsolatban informatív alapon a kisebbségi politikusokkal is tárgyalt. Így többek között megbeszélést folytatott gróf Bethlen Györggyel, mint az Erdélyi Gazdasági Egyesület elnökével és Blaskovics kánonokkal, a sváb gazdasági szervezet vezetőjével.

Liberális körök szerint Iorga felhívást fog intézni valamennyi pártvezérhez, kérve őket, hogy a stabilizációs kölcsön létrejöttéig könnyítsék meg rövid lejáratú fegyverszünet nyújtásával. Iorga az ország általános érdekeire fog hivatkozni ebben a felhívásban. Iorga pártja részéről nem erősítették meg, de nem is cáfolták ezt a hírt.

Kommunista gyűlés

eszperantó cécér alatt.

Berlinből táviratozzák: A berlini rendőrség az elmúlt éjjel váratlanul rajtaütött egy lengyel kommunista társaságon, amelynek tagjai eszperantóklub ürügye alatt titkos politikai gyűléseket tartott. A megtalált iratok közül lefoglalták azokat, amelyek a lengyel kommunista-párt végrehajtó-bizottságának a német kommunista-párthoz intézett felszólítását tartalmazzák. Ezenkívül még nagymennyiségű dollárt is találtak. A jelen volt kommunisták csaknem valamennyien hamis utlevéllel kerültek Németországba. A rendőrség eddig mintegy huszonöt egyént tartóztatott le, akik ellen tiltott határátlépés címén indítanak eljárást s büntetésük kitöltése után valószínűleg kitoloncolják őket.

el a Halál közöttünk járó szabadságosairól, a rokkantokról sem. Ha megelégedettek és boldogok lesznek a háború életben maradt hősei, az Ismeretlen Katona is mosolyogni fog odafenn az Uristen jobbán.

Amerikai repülőgép érkezett Norvégiába

Három nappal ezelőtt Kanadából északsarki megfigyelésre indult pilótákat a szélvihar Európába sodorta. — Bergen lakossága lelkes ovációkkal fogadta a bátor repülőket.

(Londón, május 23.) Norvégia délnyugati részében levő Bergenből érkezett távirati jelentés szerint tegnap estefelé ott leszállott egy kanadai repülőgép, amelynek eredetileg az lett volna a rendeltetése, hogy Grönland keleti partjaitól északra, sarkvidéki kutatásokat végezzen.

A pilóták az északkelet kanadai York Factori-ból, a Hudson-öböl partjáról indultak el 3 nappal ezelőtt és a Baffin-föld és Grönland átrepülése után Grönland délkeleti szélén a IX. Keresztély-földön kényszerleszállást kellett végezniük. Utjukat Kanadából Grön-

landig 17 óra alatt tették meg és folyton küzdöttek az erős ellenszéllel.

Tegnapelőtt az időjárás kedvezőbbre fordult és ekkor megkísérelték, hogy északi irányban megfigyelő utat tegyenek. A repülőgép itt óriási viharba jutott és a pilóták a szeleknek voltak kénytelenek átadni a vezetést. Így érkeztek meg a sarkvidéki felderítő ut helyett Bergenbe. Teljesítményük azonban még így is óriási, mert összesen csaknem 4500 kilométeres utat tettek meg. Bergen lakossága lelkes ovációval fogadta a repülés bátor hőseit.

Ferenc Ferdinánd gyilkosainak őrzője nyilatkozik az „Aradi Közlöny“-nek.

Ruck János, a sarajevói börtön volt foglára már évek óta Aradon lakik és most először beszél a történelmi nevezetességű eseményekről. — Princip, Csabrinovics és társai, akik felgyújtották Európát. — Az osztrák-magyar hadsereg mentette meg a merénylők életét.

(Arad, május 23.) Kint a Mossóczytelepen, a Pipos (Gál László) uccában van egy csinos, földszintes kis ház, amely szerényen álldogál több falusias társai között a májusvégi melegben. Az ucca közepén a por és göröngyök között a jövő futballnagyságai treniroznak rongylabdával. Nyugalmus nyárdélutáni kép. Mindegy napos jelenet. Bent a hűvös szobában egy nagy, szőkebajuszu, katonás külsejű ur ül velem szemben. Ruck János ny. katonai irodafőnök. Megsodorintja néhány sor régistilusú, tekintélyes bajuszát és kíváncsian várja, hogy elmondjam: miért kerestem fel őt itt a csendes Mossóczy-telepen, ahol ép oly csendben és szerényen él, mint maga a falu a nagy város tövében.

Mesél a multról a sarajevói foglár.

Azt is kérdezhetné most valaki, hogy mi csodás érdekesség, vagy újságba való légyen is azon, hogy Ruck János ny. katonai irodafőnök ott él kint a Mossóczy-telepen egy csinos kis földszintes házban? ... Hátha ez nem érdekes. annál figyelemreméltóbb egyéniség a nagybajuszu ur. Ruck János vagy 14 évvel ezelőtt nevezetes ember volt. 1914-ben, a háború kitörésekor mint katonai foglár (Staatsprofos) lekerült Sarajevóba és az ő keze alatt voltak a tragikus sorsú trónörökös pár merénylői: Princip, Csabrinovics, Grabez és 19 társuk. Azok az elvakított fiatal emberek, akiknek bombájától és revolvergolyóitól szörnyű halált halt 1914 június 29-én a volt monarchia trónörököse. Ferenc Ferdinánd és felesége... akik beledobták a kanócot a puskaporos hordóba, amitől lángra gyulladt az egész világ. Erre a vidékre való a sarajevói foglár. Előki születésű és itt szolgált a nagy-dráma előtt, meg utána is 1915-től kezdve az aradi várból. De Ruck János k. u. k. nevelés. Nem beszélt sose arról, hogy milyen nevezetes emberekkel élt együtt és milyen érdekes események szem- és fültanuja volt. Itt él már vagy tíz éve Aradon és talán még vagy 20 évig hallgat, ha nem akad véletlenül valaki, aki megszólaltatja.

— Nem ön az első újságíró, akivel beszél — mondja óvatosan. — Sarajevóban mindennap felkerestek a szerkesztő urak. Tölem érdeklődtek meg mindig, hogy mit csinálnak a foglyok. Huszonketten voltak. En közvetlenül a háború kitörése után kerültem oda az aradi várból. En zártam be őket mindennap, én eresztettem ki őket mindennap sétára.

— Miért ülték Principék katonai börtönben?

— Muszáj volt. Ha civilbörtönben lettek volna, a lakosság megrohanta volna azt a széfépte volna őket. Hallatlanul el volt keseredve ellenük mindenki, mivel őket tartották a világháború okainak. Amikor megkezdődött a tárgyalás — október 12-től 17-ig tartott — katonai négyszögben kellett őket vinni, ne-

hogy az ucca rájuk rohanjon. Akkor még pláne nehéz volt sorunk, amikor tiroli császárvasdászok jöttek le Sarajevóba. Ez a fölöttébb császárhú katonaság le akarta gyilkolni őket. Nehéz napok voltak.

Hogyan menekült meg a 22 vádlott a biztos haláltól?

Ruck János okmányokat szed elő íróasztala fiókjából. Minden érdekesebb aktájáról másolata van. Felteszi szemüvegét és úgy kotorász közöttük. Most már csak az egyenruha hiányzik róla. Egész hivatalos külseje van a sarajevói foglárnak.

— Ja igen — bök rá egy papirosra, amelyen rejtelmes feljegyzések vannak — egyszer komoly életveszedelemben volt a 22 vádlott. A szerbek előnyomultak egész Sarajevó közelébe és mi megkaptuk a parancsot, hogy ha idejében nem lehet elszámitani őket, végezni kell velük. Már ugy volt, hogy egy reggel agyonlőjük mind a 22-öt, de aztán jött az 50. divízió és a szerbek visszavonultak. Így mentette meg a mi seregünk Principék életét.

Egy másik aktát vesz elő.

— Nem is lett volna igazságos. Vagy négyet felmentettek közülük. Nézzé csak: itt van az ítélet.

Gépirásos, sárgult papiros őrzi az ítéletet. Ilic Danilo, Csabrinovics Veljko, Kerovics Nedja, Jovanovics Mirko, Milovics Jakab kötél általi halálra lettek ítélve. Kerovics Mitar, egy öreg földműves, aki a bombákat hozta át a határon, életfogytiglani fegyházat kapott. Maguk a merénylők: Princip Gavriło és Csabrinovics Nedeljko, mivel még csak 18 évesek voltak, 20 évi fegyházat kaptak.

— Két fiatal diák volt — emlékszik vissza a sarajevói foglár. — Princip alacsony, zömök, fekete fiú, Csabrinovics hosszú, sovány fiatalember. Grabez, a nyomdász is 20 évet kapott.

Csabrinovics: „Ha tudtam volna, hogy a trónörökös párnak gyermekei vannak, nem dobtam volna rájuk bombát“...

— Valamit talán a tárgyalásról — érdeklődöm. — A lapok oly keveset irtak akkor erről. Elmosta ezt az ügyet az akkor már javában tomboló véres vihar.

Ujabb akták kerülnek elő.

— Az ottani tiszti étkezdében tartotta meg a Kreisgericht a főtárgyalást, amely, mint már mondtam, október 12-től 17-ig tartott s szerb nyelven folyt le. Ot padban ülték a vádlottak. Másfél napig olvasták fel a vádiratot. Ítélelhozatal előtt érdekes jelenet játszódott le. Az el-

Szereti a magyar nótát?

A nótakedvelők igaz gyönyörűségére 2747 két új dalfűzet jelent meg. Ezek azok: Dr. Vitos Pálné két szívből fakadó dala egy fűzetben Lej 48 Három pályadíjnyertes hallgató egy fűzetben Lej 48 Moravetz kiadás, mindenütt kaphatók.

Eözema

Ezek óta ezemában szenvedő egyének rendszeres álmukat visszakapják a Kadum-kenőcsöt használva, amely rőzön eltünteti a viszketegséget.

nők megkérdezte a két merénylőt: Csabrinovicsot és Principet, hogy nem bánták-e meg tettüket. Csabrinovics, aki a tárgyalás folyamán tudta csak meg, hogy a trónörökös három árját hagyott hátra, felállt és ezeket mondta fátyolozott hangon:

„Ha tudtam volna, hogy a trónörökös párnak gyermekei vannak, nem dobtam volna rájuk bombát...“

Itt aztán elakadt és hangosan felzokogott. Princip azonban vad szenvedéllyel válaszolt:

„Nem bánom tettemet. A hazámért cselekedtem. En a szerb nép mártírja leszek!“...

— Mikor kihirdették az ítéletet, drámai jelenetek játszódtak le. A halálraítéltek közül néhány egyszerű parasztember volt. Ezek sirva verték fejükkel a padlót és úgy könyörögtek kegyelemért.

— És hogy bántak a foglyokkal? — kérdeztem.

Szinte méltatlankodva felel a sarajevói foglár:

— Kifogástalanul. A sarajevói börtön egészen modern volt. Mindegyik külön cellában lakott. Beszélőnk nem volt szabad egymással, de nem bántotta őket senki. Nem is panaszkodtak senkinek, pedig kéthetenként jött ki felülvizsgáló bizottság.

Ruck János összerakja az aktákat.

— Ezután én se maradtam sokáig Sarajevóban. Önként jelentkeztem a frontra. Részt akartam venni a háboruban.

Elmosolyodik rezignáltan:

— Most már tudom, hogy nem volt valami okos dolog. Az utódom gazdag ember lett. Tudja: sok tusz is volt elfogva. Ő pedig már más ember volt. En aztán visszakerültem Aradra és megmaradtam szegény embernek. Na, de legalább nincsenek lelkiismeretfurdalásaim.

Vidáman nevet és fiai fényképét mutatja. Az egyikre, a Paulra, ugyan büszke. Kereskedő a fiú, de pompás festőtalentum is.

— Csak az a baj — mondja az apa — hogy szegény fiunak nincs állása.

Ez a mondat aztán vissza is röpített a Mába. Ruck János, aki aztán a román hadseregben irodafőnök lett és most nyugdíjban van, gondterhesen simit néhányat bajuszán. A beszélgetés is elakad. Hiába nevet odakint virgoncul Májuskisasszony.

Fóthy Ernő.

Ki lesz Starcea követ utóda?

A tragikus körülmények között elhunyt budapesti román követ karrierje.

Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i sajtó megrendülten ír Starcea Traian budapesti román követ, meghatalmazott miniszter tragikus haláláról. A Dimineata a halálesettel kapcsolatban megírja, hogy Starcea szinte tüneményes karriert futott be s mint I. Ferdinand hadsegéde Őfelsége kívánságára nyerte el fontos megbízatását. A háború kitörésekor Starcea vezérkari ezredessé lépett elő, majd a békekötés után mint katonai attasé a bécsi román követségben nyert beosztást. Pár hónap múltán azonban visszahívták, majd rövidesen a budapesti követség élére nevezték ki.

A Dimineata szerint a budapesti királyi román követség vezetését ideiglenesen Lohovary követségi tanácsos látja el, aki tegnap már Budapestre érkezett. Az új budapesti követ azonban — írja a lap — valószínűleg Misur Arion, meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium belpolitikai osztályának igazgatója lesz, aki közvetlen a békekötés után mint első titkár működött a budapesti román követségben s így ismeri a magyarországi viszonyokat. Abban az esetben azonban, ha Arion ezt a megbízatást nem fogadná el, úgy a legtöbb eséllyel rendelkező Paraschivescu követségi tanácsos lenne Starcea utóda, aki szíves ismerője a magyarországi vi-

Incidens

az aradi pénzügyigazgatóságon.

A céghivatali jegyző afféréje a pénztárossal.

(Arad, május 23.) Kinos incidens játszódott le ma délelőtt az aradi központi állampénztárban. A kora délelőtti órákban megjelent a főpénztárnál Buculescu György, az aradi törvényszék céghivatalának jegyzője, hogy hivatalos küldetésben eljárva, pénzügyi letétbe helyezzen 230.000 lejt. A törvényszéki jegyző — bár a főpénztár előtt ebben az időben alig tartózkodott egynéhány fizető fél — türelmesen várakozott, amíg sorra kerül. Közben 11 óra lett s Buculescu, aki elunta a várást és különben is sürgősen visszavárták hivatalába, szerényen hivatkozott erre a körülményre Princz Victor főpénztárosnál, aki érthetetlenül durván ráförmedt a jegyzőre és kijelentette, hogy a törvényszéki jegyző nem köztisztviselő, tehát nyugodtan várhat tovább. Erre szóváltás keletkezett és végül is Buculescu panaszt tett Popescu szubadminisztrátor-nál, aki személyesen jelent meg a főpénztárban és utasította Princz főpénztárost, hogy nyomban vegye át Buculescutól a pénzt. A pénztáros azonban nem igen respektálta felebbvalója utasítását s mihelyt Popescu eltávozott, éktelen haraggal fordult Buculescu felé és kijelentette, hogy most már csak azért sem veszi át a betétet, annál is inkább, mert a száz-as bankjegyek nincsenek átkötve. Szó szót követett s végül is Buculescu magából kikelve távozott és az incidensről jelentést tett Hargot György törvényszéki főelnöknek, aki a történetéről jegyzőkönyvet vett fel. Mint értesülünk, most a pénzügyigazgató szigorú vizsgálatot rendelt el az ügyben, mert ő maga is megalkalta már az alantasa ellen érkező panaszokat.

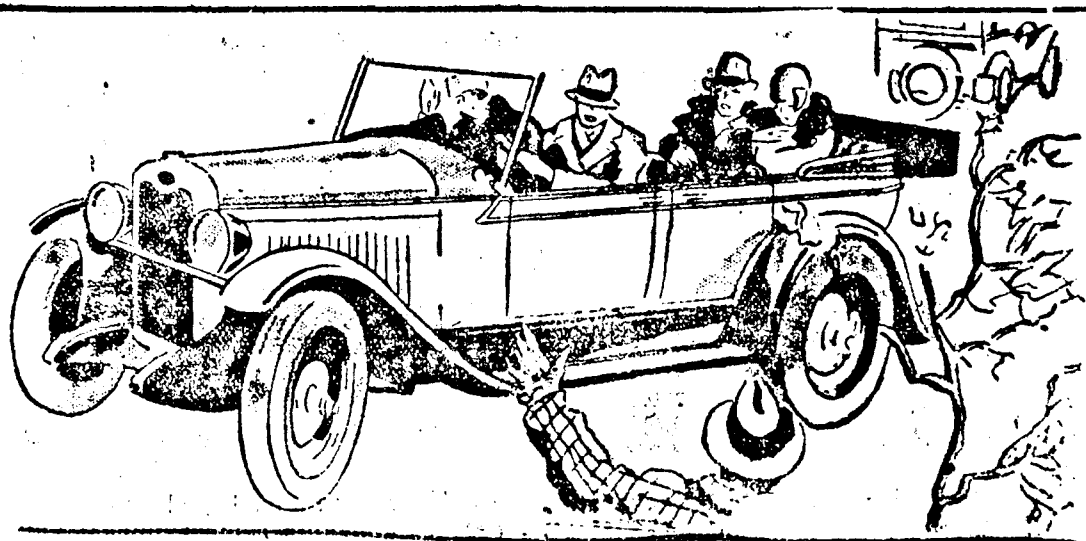
Jeritza Mária megvált a bécsi Operától.

Párisi vendéglátók alkalmával mellőzték a művésznőt és ezért történt a szakítás. — Jeritza amerikai körútra indul.

(Bécs, május 23.) A volt császárváros zenekarát közönségét, de talán egész Bécs lakosságát feltűnő esemény tartja izgalomban. A bécsi opera tudvalevőleg most Párisban vendégszerepelt és erre a vendégszereplésre elvitte magával a világhírű divát, Jeritza Mariát, azonban a kitűnő operaénekesnő a vendégjáték közben elhagyta Párisot, úgy, hogy a bécsi opera Jeritza nélkül játszott néhány estén a francia fővárosban. Már ekkor sejtette mindenki, hogy Jeritza és az opera vezetősége között valami nincs rendben, tegnap aztán nyilvánvalóvá vált, hogy kenyértörésre került a dolog. Jeritza Mária ügyvédje után bejelentette az állami színházak vezérigazgatóságának, hogy megváltik a bécsi operától. A művésznő ezt a lépést azzal indokolja, hogy az opera vezetősége a párisi vendégszereplésre kötött megállapodásokat nem tartotta be és ő maga a direktió részéről különböző sértéseket és mellőzéseket volt kénytelen elütni. Jeritza egyben visszaadta a kultuszminisztérium által számára adományozott operaházi tiszteletbeli tagságot is.

A művésznő eme lépésének előzményei és tulajdonképeni okai egyelőre még ismeretlenek. Valószínűnek látszik azonban, hogy Jeritzának, akit még ellenfelei is lelkiismeretes és komoly karakterű művésznőnek tartanak és aki hosszú ideig húzózkodott a nyílt szakítástól, meg volt minden oka arra, hogy ezt a lépést megtegye. A művésznő különben a következőket mondotta az ügyről bécsi tudósítónknak:

— Sokan azt hiszik, hogy azért tettem így, mert beigért párisi kiüntetésem, amelyről oly sokat írtak előre a lapok, elmaradt. Nem ez az oka mostani lépésemnek, az ilyesmire már hozzászóltam az idők folyamán. Tény viszont az, hogy párisi vendéglátómat valóságos szabotálta az opera direktója és a párisi osztrák követség. Kikötöttem az igazgatósággal, hogy sajtófogadtatást rendezzenek számomra és fellepteimre hívják meg a kritikát. Anyagi kikötéseim nem voltak, de ezeket a mástermészetűeket se tartottam be az igaz-

Az új Chevrolet

a „nagy kocsi“ külsejét és teljesítőképességét nyújtja jelentékenyen leszállított ár mellett

Az új Chevrolet nagyobbak tetszik mivel valóban nagyobb. A keréktáv tíz centiméterrel lett növelve. Az új karosszériák ennek megfelelően nagyobbak és még tetszetősebbek. Új négy-kerék-fékekkel van felszerelve és a mechanikai tökéletesítések sora a Chevroletet úgy külsőben, mint teljesítőképességben fölébe helyezi a drága kocsik egész sorának.

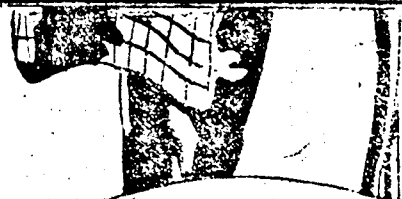
És a Chevrolet népszerűsége folytán elért óriási forgalom teszi a General Motorsnak lehetővé ezt az új javított Chevrolet-kocsit az eddigieknél olcsóbb áron ajánlani.

Leonida & Co. Bucuresti
Fratii Bodea Arad, Bulev. Carol 70.
(volt Ovár-tér sarok.)

CHEVROLET

A GENERAL MOTORS GYÁRTMÁNYA

286

Az új Chevrolet-árak

Turakocsi	lei 150.000
Roadster	„ 150.000
Kétajtós	„ 210.000
Coupé	„ 210.000
Sport Cabriolet	„ 220.000
Négyajtós Sedan	„ 220.000
Imperial Landau	„ 230.000

gatóság. Ez aztán betöltötte a mértéket. Elhatározásom, hogy megváltok a bécsi operától: végleges. Már a rám kiosztott „Egyiptomi Helenát“ sem játszom el. Hogy a szerepet mégis

tanulom, annak az az oka, hogy ezt fogom énekelni majd — Newyorkban. Ez egy-szersmind ebben az ügyben az utolsó szavam is.

Nem hallgatják meg a védelem tanuit a moszkvai mérnökök pörében.

Negyvenötezer munkás élvez a tárgyaláson. — Krylenko diktál, a törvényszék engedelmeskedik. — A védelem szakértői fölöslegeseek, a tanuk úgy se tudnának semmit sem mondani, az írásbeli bizonyítékok hamisítványok is lehetnek — mondja Krylenko. —

(Moszkva, május 23.) Most már nem kételkedik benne senki, hogy az 53 vádlottra halál vár. Az itteni perrendtartás szerint a tulajdonképeni tárgyalás előtt kell eldönteni, hogy a védelem tanui közül kiket hallgat meg a bíróság.

Kiderült egyszerre, hogy egyetlen védőtanuit, a védelem egyetlen szakértőjét nem hallgatja meg, a védelem írásbeli bizonyítékait nem fogadja el.

Disinszky tanár, az elnök s a két munkásbíró szinte minden tanácskozás nélkül az államügyész elutasító indítványát hirdetik ki mint végzést. Most kigyullad a magnéziumfény, kattognak a filmfelvevő gépek, szinte várná az ember, hogy az 1300 főnyi munkáshallgatóság éljenzésben tör ki. De ez nem történik meg, mert a munkások fegyelmezettek. Nekik példát is kell mutatni, mert holnap mások 1300 munkás van soron: vagyis 45.000 munkás fogja lassanként végigélni a ciklusjátékot.

Az 52 vádlott mögött egy egész század feltűzött szuronyu katona ül.

Az ötvenharmadik elmebeteg lett a vizsgálati fogságban. Védője kéri elmeállapotának megvizsgálását. A bíróság ezt Krylenko javaslatára elutasítja.

Az United Press itteni munkatársának információi szerint

el fogják rendelni a zárt tárgyalást, mihelyt a vádlottaknak a francia és lengyel kormányokkal való összeköttetésére kerül a sor.

A hallgatóság között van Brockdorff-Rantzau gróf német követ, a követség számos tagjával. A lengyelek részéről Zaliwsky követségi titkár jelent meg. A diplomáciai kar általában erősen van képviselve. A külügyi népbiztosságának egy hivatalos megfigyelője vesz részt a tárgyaláson. Az orosz vádlottak védői között egy nő is van: Korolenko asszony.

A tulajdonképeni tárgyalás a végtelen hosszú, több, mint egymillió szóból álló vádirat felolvasásával kezdődik.

A németek védői: Worms, Atsep és Dolmotovsky, nem sok reménységgel néznek az ítélet elé.

Jégelőfizetés

állandóan felvételik

Reusz Sándor cégnél

Bul. Reg. Ferdinand 33.

Telefon 141. 2858

Zubkov ismét szerepel.

Vilmos excsászár exsógora Bécsbe érkezett s botrányt rendezett egy mulatóban. — Mozi-sztár lesz Zubkovból, aki Bucurestibe is ellátogat.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége jelenti.) Zubkov, aki néhány hét óta nem hallatott magáról, most ismét előugrott a világ közvéleménye elé. Zubkov ugyanis Keletafrikába való utaztában Bécsbe érkezett. Vilmos excsászár nagyszerű sógora egy fiatal hölgy kíséretében jött az osztrák fővárosba. A fiatal, feltűnő szépségű hölgyet Muci néven mutatta be azoknak, akiknek feltétlenül szükséges volt a bemutatkozás. Zubkov még tegnap egy magyar borozóba ment, ahol

hatalmas mulatságot rendezett.

Belekötött a zongoristába és orosz népdalokat énekelt és zongoráztatott magának. — Persze nagy csomó ember és újságíró gyülekezett Zubkov köré. A Chicago Tribune bécsi munkatársának interjút is adott Zubkov. Kijelentette a beszélgetés során, hogy Bécsen kívül

Prágában és Bucurestiben is látogatást tesz.

Azonkívül valószínűleg egy mozivállalattal szerződést köt s nemsokára világhíres sztár lesz belőle.

Két gyanus ember

az aradi rendőrségi fogdában.

Egy aradi korcsmában letartóztatták a „dadogó Pistit”, Várad legveszedelmesebb gonosztevőjét.

(Arad, május 23.) Az aradi államrendőrség ma délelőtti folyamán érdekes körülmények között két embert tartóztatott le, akiknek multját még nem sikerült teljesen tisztázni, de valószínű, hogy mindketten veszedelmes gonosztevők. A rendőrséget egy az oradeai (nagyvárad) fogházból kiszabadult ember vezette nyomra, aki elmondotta, hogy a fogházban megismerkedett két emberrel, akik veszedelmes betörők voltak és több évi fogházra ítélték őket. Nagyon meglepődött, amikor tegnap este mindkettőjüket egy aradi korcsmában látta. A rendőrség nyomozni kezdett és a beérkezett adatokból megállapította, hogy a két gyanus ember Turmann Jenő part-uccai lakásában bérelt szobát. Ma délelőtti letartóztatták őket és kihallgatásuk alkalmával azt állították, hogy mindketten szalontai vasuti tisztviselők, akik vizsgálni jöttek Aradra.

Hamarosan sikerült megállapítani, hogy állításuk nem felel meg a valóságnak. Az egyik Balogh Lajosnak és a másik Somlai Dezsőnek mon-

dotta magát és ilyen nevű hivatalnokok nincsenek a szalontai állomáson. Különböző nevekre kiállított igazolványokat találtak náluk, amelyekre vonatkozólag zavaros feleleteket adnak. Többek között egy könyöradományt kérő levél volt Balogh Lajosnak zsebében, amelyben egy moldovai „Unió” cég felkéri a jószívű embereket, hogy az írás bemutatóját támogassák, mert családja a legnagyobb nyomorban él és ő maga súlyos beteg. Ezzel a levéllel Aradon eddig több ezer lejt zsaroltak ki. A

RUGGYANTABÉLYEZŐK és vésnök munkálatok jutányos árak mellett készülnek
CSÁKY GYULA vésnök-nél. volt Salacz-u. 5. sz.

rendőrség táviratilag kérdést intézett a várad rendőrséghez, a letartóztatott emberekre vonatkozólag, akik közül az egyik dadog és a feljelentő szerint a legveszedelmesebb gonosztevője volt Oradeának és általában dadogó Pistinek nevezték. A válasz megérkezéséig a rendőrség a további nyomozást felfüggesztette.

Rendszeres repülőforgalom az Oceánon.

Lindbergh lett a vezetője a megalakult részvénytársaságnak. — Elkészült az első műsziget az Atlanti Oceánon.

New Yorkból jelentik: Lindbergh ezredes elfogadta a most megalakult Transzkontinentál Air Transport Company műszaki vezetését. A vállalat rendszeres repülőjáratot tervez az Atlanti és Csendes oceánok között, vasuti kapcsolatokkal. Egyelőre csak személyszállításról van szó, később azonban posta- és teherjáratokkal bővítik ki a forgalmat.

A londoni jelentések szerint többhónapos

munka után elkészült az első műsziget New Yorktól 200 mérföldnyire, hogy támpontul szolgáljon az Európa és Amerika között közlekedő repülőgépeknek. A szigetet egy amerikai konzorcium építette, amely még hat hasonló sziget építését tervezi. A konzorcium számítása szerint a hét sziget összesen két év alatt elkészül.

Z

ZEelandtól Aradig

ZENgik szélteben-hosszában

ZENészakértők, neves muzsikuskok,

ZENEBarátok is hangoztatják, sőt a fanatikus

ZENEBOlondok ugyancsak elismerik, az erősen kritizáló

ZENEBONoolók pedig fennhangon hirdetik, hogy a

ZENEBONA jazz-operett az összes eddigi operetteket fölülmulja.

Ujabb halottjai vannak a hamburgi gázmérgezésnek.

A gáztartályok herozsdásodása okozta a katasztrófát. A háborúból maradt vissza nagymennyiségű phosgen, amelyet ipari célokra használtak.

(Az Aradi Közlöny hamburgi tudósítójának távirata.) A phosgen-gáz robbanása következtében 140-en fekszenek még a különböző hamburgi kórházakban. Ezekből 16 beteg állapota súlyos, ma reggelre az áldozatok száma két újabb halottal szaporodott. A gyártelep környékét még mindig zárva tartják, minden forgalom elöl.

A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát a gáztartály burkolatának herozsdásodása idézte elő, amennyiben a rozsdás vasrétegen keresztül kiszivárgott a phosgen. A gáz rettenetes hatását mindennél jobban jellemzi az a tény, hogy a várostól 15 kilométernyire tartózkodó diákkirándulók szintén rosszul lettek tőle. Ma délelőtti már meg is kezdődött a gáztartályok elszállítása. A gyártulajdonosa kijelentette, hogy a gáz még a háborúból maradt vissza és engedélye volt az értékesítésre. A Stolzenberg-cég raktárában összesen 200 tonna gáz volt és a cégnek szállítási szerződése is volt erre Amerikával és Csehországgal.

A párisi jelentések szerint Moureu, a College France tanára, aki a háború alatt a gáz-ügyeket intézte, nyilatkozott a hamburgi gázrobbanásról és kijelentette, hogy a phosgen-gáz festékanyagok, parfümériák, gyógyszeres és bányászati robbantószerkezetek előállításához szükséges és ezért a hamburgi eset nem alkalmas arra, hogy Németországot titkos mérgezőgáz-gyártással vádolják. A nyilatkozatot az Intranzigent lap közli és hozzáteszi azt,

hogy értesülése szerint a Népszövetség valószínűleg nyomozást rendel el a hamburgi ügyben.

Fordulat

a Carol-szállóbeli gyilkosság ügyében.

Bucurestiből jelentik: A Carol-szállóban történt rablógyilkosság gyanúja miatt Gurahomorodul-on elfogott Rakoski és Filimon bucaresti-i tisztviselőket ma a fővárosba hozták. Kihallgatásuk során aztán meglepő fordulat állott elő az ügyben. Mindketten tagadják ugyan, hogy részesek volnának Fialco meggyilkolásában, ellenben elmondták, hogy épen azon a napon, amikor a bűntény történt, Rakoski hamis utalványok alapján 700.000 lejt elsikkasztott a Franco-Romana biztosító társaságtól. Erről tudomása volt Filimonnak is s így együtt szöktek meg Bucurestiből. Az volt a céljuk, hogy Oroszországba szöknek át, Darmanesti bukovinai városkában azonban felismerték, majd két napos üldözés után Gurahomorodul-on elfogták őket. Eszerint a bucaresti-i rendőrség feltevése igazolódott be, amely egészen más nyomokon keresi a Carol-szállóbeli gyilkosság tetteseit. Rakoskinak és társának a nevét az a véletlen körülmény keverte az ügybe, hogy épen a bűntény felfedezése napján hagyták el a fővárost. A beismert sikkasztás miatt természetesen őrizetbe vették őket, azonban személyüket teljesen kivonták a gyilkosság ügyéből.

URANIA.

Holnap pénteken 5, 7 és 9 órakor utoljára

Artur Georg regénye filmen

Garcon lányok

pazar rendezésben.

Főszereplők:

Jeny Jugó, Verebes Ernő és Livio Pavanelli.

Jön!

Páris

Jön!

mai modern életképe minden pikantériájával a világhírű Lubits Ernő rendezésében.

Apollo színházban

holnap, péntektől

REVÜK REVÜJE

JOSEPHINE BAKERREL.

Ma este tekintsék meg az Apollo Parfumeria kirakatait!

Sulyo:Egy népes
a községi

(Arad, ma tömeg várakozott a városban. Georgescu sorakozott em hozták, hogy a van, elmondott nek adni pana (Mácsa) község kabinetben Vulgadta a hatalmzetői Macea (Njai voltak, akikdottak be Farkadelean György csendőrőrmesterekenységére vonat

A küldöttség ségi tanács tag elvékerysége az utca község békéjét. csendes embereket vagy a csendőrségi községi lakost, Sica akinek orvosi bizonyít ról, Redes Mihályt, akóra mulva tudott a Györgyöt és több más tudják igazolni azt, hogy vettek.

Az erőszakoskodások küldöttség tagjai megdöbödöttak el a községi vagyontették, hogy a jegyző nem faluban, hogy azok, akik az házhelyet kaptak, csak ugysai a részükre kiadott házfelfizetnek a jegyzőnek. A nálata körül — mondott élések történnek, miután igénybe a legelőt, akik Kérlek ezenkívül felülvizvett be a község az eljárásból, miután alapos itt is visszaélések történ se sem folyhatott rend az is, hogy a nyugtát ták ki, mint amennyit fizettek. A küldöttség jelentkezett egy, aki e eset vele is megtörtént, lejes befizetésről csak 2- Mindezek alapján hogy,

lügesszék fel állásábórót és indítsák meg a csendőrőrmester és a ellen a fegyelmi eljárásán a szolgálatból való történhet.

A község békéje és nyugalma a legerélyesebb rendszabály hogy hasonló esetek ne tör

Vulpe József átvette a kérvényt és a hozzácsatolt és kijelentette, hogy amint a prefektus hazaérkezik, — és pénteken, vagy szombaton azonnal eléje terjeszti a benyújt

— Nem tehetek ígéreteket a vében — mondotta — de annyit ígérhetek, hogy a prefektus a hei

APOLLO és URA

színházak

ma, csütörtökön

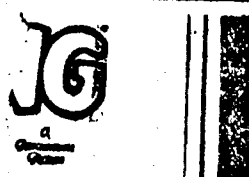
előadások

nem tartanak.

az
ÖNY"-t

PJA !!
Junius hó
∞ ∞ ∞

Bucurestiből
tásával kapcsol-
bogy Ionescu
man Belgiumba
zát a repülőgép
alatt egy belga
ment, ahol rá-
gy szerezte je-

az aradi iskolás-
lót indított meg az
yi szolgálat. Az ak-
ermekek az iskolákban
ak a kertészettel, ami
os számukra, hanem
glalkozás is. Ezért moz-
gy minden iskolának sa-
hol a növendékek kertész-
nez szükséges területet — az
rint — a várostól fogják kér-
endő terület áll rendelkezé-

minden konyhában!

Kuria elé kerül a Hatvany-
atozzák: Hatvany Lajos
alását a Kuria Ráthi Zsig-
re tüzte ki. A vádat Pol-
z fogja képviselni. Az Esti
alást megelőzően dönteni
dlábra helyezése ügyé-

tennislabdák, fooballok,
football-cipők, rendkívüli
jedüs cégnél Aradon.

berg tábornokot. Bécsből
ették el nagy részvét mel-
w Móríc bárót, nyugalma-
akinek haláláról már hirt
ertartás a legnagyobb kato-
be és a koporsót óriási tö-
lád hozzátartozóival, utánuk
tábornokai, majd a régi
és a Mária Terézia-rend lo-

véneknél a természetes
erüvizkura natalmasan előmoz-
t és a testet könnyeddé teszi. —
sszor a Ferenc József vizet szivel-
reggel, délben s este, egy-egy har-
ennyiségben rendeli. — Kapható
kban, drogériákban és fűszerüzle-

óbarepülés a rakéta-repülőgépen.
elentik: Ma délelőtt ünnepélyes for-
t tartották meg az Opel-művek ra-
ak első próbáját, amellyel 195 kilo-
sebességet értek el.

Öngyilkossági szándékból berugott.
tről jelentik: Egy ferencvárosi cipész
zta, hogy anyagi okokból megválnak az
Hogy az öngyilkossághoz bátorságot
n, inni kezdett és öt korcsmában 25
ert és számtalan pohár pálinkát ivott
Mielőtt azonban végrehajtotta volna ön-
össágát, berugott, elesett az uton és vé-
zuzta magát, úgy, hogy reggel találták
a járókelők az uccán, ahol elaludt.

Katonai pompával temették el Oradeán Lukách volt honvédtábornokot.

A díszes temetésre kivonultak a nagyváradi helyőrség dísz-százada is.

(Oradea-Mare—Nagyváradról) jelentik: Nagy részvét közepette, katonai pompával temették el az elhunyt Lukách Géza nyugalmazott honvédtábornokot, a nagyváradi honvédek egykori parancsnokát. A nagyváradi helyőrség parancsnoka megadta azt a teljes katonai pompát, amely a nyugalmazott tábornokot megillette. A temetésre egy század gyalogság, egy század lovasság és egy tüzérfőleg legénysége vonult fel. Az egyházi szertartás megkezdése előtt a katonazenekar gyászindulót játszott és az elhunyt tábornok kintüteméseit vörös-arany díszpárna helyezették el a koporsó előtt.

Materny Imre evangélikus esperes meghatódó bucsubeszédet mondott, amelynek végzetével érdekes epizód történt. Kovács Gyula, a tábornok egykori tisztársa a koporsó elé lépett és azt mondta:

— Tábornok urnák jelentem alásan, az ittközet befejeződött.

Ezután a többi volt baitárshoz fordult és elmondotta azoknak a nevében bucsubeszédét, akik tizenhárom évvel ezelőtt együtt küzdöttek Lukách tábornokkal Montenegróban. A tábornokot az olaszai temetőben levő családi sírban helyezték el örök nyugalomra.

Véres verekedés a Dacia-kávéházban

Arad, május 23. A pincérsztrájknak ma éjszaka fél 2 óraker véres fejleménye támadt az aradi Dacia kávéházban. Egy Wienetz nevű aradi pincér megjelent a kávéházban és egy asztalhoz ülve fekete kávéval rendelt. Közben hangosan kifogásolni kezdte a kiszolgálást, majd mindenáron botrányt akart rögtönözni. A kávéház főpincére kihívta az udvarra, ahol rövid szóváltás majd véres verekedés keletkezett közöttük. Hamarosan megjelent a helyszínen a kávéház egyik tulajdonosa, aki a főpincér segítségével kituszkolta a vérző arcú pincért az utcára, ahol átadták a rendőrnek, aki a rendőrségre kísérte. A verekedés nagy feltűnést keltett a zsúfolt kávéházban.

Fleta tenorista

uj világláger a „Tangó szerenád.” — Szébb mint az „Ay, ay, ay”. Kottája 2747

Moravetz kiadás, mindent kapható.

— Levine nem kapott kintütemést az amerikai parlamenttől. Washingtonból jelentik: A képviselőház aviatikai bizottsága ma meglepő határozatot hozott. A döntés szerint a kongresszus aranyérmével tünteti ki Chamberlain pilótát, ugyanekkor pedig nagy szótöbbséggel elvetette Levine hasonló kintütemésére tett javaslatot. Levine mellőzése washingtoni politikai körökben nagy feltűnést keltett.

— Kavarodás Bókay professzor nyugdíjazása körül. Budapestről jelentik: A kultuszminiszter nyugdíjazta Bókay János professzort, a világhírű gyermekgyógyászt. Az egyetem orvosi kara állást foglalt a nyugdíjazás ellen és kérte, hogy tartsák meg továbbra is a professzort katedráján. Klébersberg kultuszminiszter az intervenció dacára is — hír szerint — ragaszkodik elhatározásához, sőt Heim Pál szegedi tanár személyében már ki is szemelte Bókay utódját.

— Angliában minden 21 éven felüli polgár választó. Londonból jelentik: A felsőházban ma elfogadták az alsóház által megszavazott választási törvényt, amely szerint minden 21 éves férfinak és nőnek megadja a választójogot.

— Harmincnégy iskolásgyermek a vízbe fulladt. Moszkvából jelentik: A Kuban folyón tegnap Temrink város közelében elsüllyedt egy hajó, amelyen 80 iskolásgyermek tett kirándulást. A gyermekek közül 34-en a vízbe fulladtak.

— Kigyulladt egy gőzös a Dnyeperen. Moszkvából jelentik: A Dnyeperen haladó Tolstoj Leo gőzös Kremek közelében kigyulladt. A hajó kilenc matróza meghalt.

— Borzalmas orkán Lodz környékén. Varsóból jelentik: Lodzban és környékén tegnap este borzalmas orkán tombolt, jégveréssel, menydörgéssel és villámlással. Zgiers városka mellett a nagyarányú szélvihar többszáz táviróoszlopot döntött ki, főleg a vasuti sínekre, úgy, hogy a vasuti forgalmat be kellett ideiglenesen szüntetni. A vihar alatt a villám lecsapott egy embercsoportba, amelynek két tagja meghalt, hárman súlyosan megsebesültek, míg nyolcan könnyebb sérülést szenvedtek. A kár több millió zloty.

— Dr. Székely László fogorvos, dr. Székely Inigó öccse, párisi egyetemet végzett orvos, a párisi École Supérieure de Stomatologie okleveles fogorvosa, a berlini Zahnärztliches Fortbildungs Institut v. gyakornoka rendeléseit B.-dul Regele Ferdinand 5., II. emeleti műtermében megkezdte. Specialista szájszészetben, fogsorszabályozásban, orthodontie szájszészetben és fejröntgenezésben. Rendel 9—1-ig és 3—6-ig.

— Berlinben soffőrnélküli autóval kísérleteznek. Berlinből jelentik: Egy nagy német automobilgyár néhány nap óta a soffőrnélküli autóval végez kísérleteket Berlin legforgalmasabb utvonalaiban. A soffőrnélküli autóbilt a Luna-park tornyából rádió útján irányítják. A soffőrnélküli automobil naponta utas nélkül végzi kísérleteit, amelyek eddig minden várakozáson felül sikerültek.

— Izraelita istentisztelet. Sebuoth ünnepén, csütörtökön és pénteken este, az istentisztelet fél 8 óraker, pénteken és szombaton délelőtt fél 10 óraker kezdődik. Szombaton Mazkir kétszer van, a reggel háromnegyed 7 óraker és a délelőtt fél 10 óraker kezdődő istentisztelet alatt. Pénteken este hitszónoklat. Csütörtökön reggel 9 óraker gyászistentisztelet az elesett hősök emlékére.

Gyermekkoszik és Hégedűsnél, székek legszebb kivitelben és legolcsóbban Aradon.

— Szünetel a vízszolgáltatás. Értesítjük a t. közönséget, hogy május 25., 28. és 30-án este 10 órától reggel 6 óráig a vízszolgáltatás csömosás miatt az egész város területén szünetelni fog. Uzinelor Comunale.

— Dr. Sliartau Pál volt klinikai tanársegéd, az aradi tudósanatórium igazgatófőorvosa, belgyógyász és tudóspeciálista június 1-én kezdi meg orvosi rendeléseit. Rendel lakásán, Str. Metianu (volt Forray-u.) 4. gróf Hunyadypalota 11—1 és 3—5 óra között.

— Gramofon-próbaszalon Kerpelnél.

— Jacobi Gyula vizsg. fogász műtermét Str. Bucur (Eötvös-ucca) 1. szám alatti Rozsnyai gyógyszerár házának I. emeletére helyezte át.

— Antikvárium leépítése folytán használt könyvek igen olcsó árusítása Kerpelnél.

— Aradiak Budapesten az Abbázia kávéházban találkoznak.

— A városi zeneiskola pünkösdi vasárnapján d. u. 5 óraker a Minorita Kulturházban tartja nagyszabású hangversenyét. Jegyek Sándornál.

Aki májusban vagy júniusban pihenni, üdülni, gyógyulni akar, az a Bécs mellett

BADEN-ben

mindent megtalál: subalpin levegőt, naposítást, torma strandfürdőt, elsőrangú sanatóriumokat, komfortos hoteleket, kintülő polgári pensiókat, mulatságot, táncot, kintülő színházat, kirándulásokat, löversenyi.

Sanatóriumok:

Gutenbrunn sanatórium.
Dr. Lakatos Esplanade sanatóriuma.
Állami közeposztálysanatóriumok:
Sauerhof és Peterhof.

Gyógyintézetek:

Fárasztó gyógyintézet. Sacher-féle szálló és gyógyintézet.
Szállók:

Hotel Herzogshof. Kubelka Hotel Stadt Wien-je.
Johannlebad.

Kérjen prospektust az egyes házaktól és általános tájékoztatót a Kurkommisziótól.
2699

— Nobile ismét elindult a sark felé. Kingsbayból jelentik: Nobile tábornok léghajója, az Italia ma reggel háromnegyed ötkor kedvező időben ismét startolt az északi sark felé.

— Nem kell előre fizetni! A népszerű Fritz Dürge bankban, Wien, I/A, Kärntner Strasse 43. az összes sorsjegyrendeléseket az új osztálysorsjátékra, mely a legközelebbi 8 nap alatt hozzá érkeznek, okvetlen és feltétlen díszkrét módon elintézi.

— Makulatura papír, tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— RÁDIO-MŰSOR. Csütörtök, május 24. Wien—Grác. (Romániai Idő.) 18. Hangverseny. — Berlin, 18. Hangverseny. — Boroszló, 21.30. Énekkoncert. — Frankfurt a. M. 21. Szimfonikus hangverseny. — Leipzig, 17.30. Hangverseny. — Milano, 21.50. Operaelőadás. — München, 17. Hangverseny. — Nápoly, 21.50. Dalest. — Pozsony, 20.35. Gramofon zene. — Róma, 18.30. Szórakoztató zené. — Budapest, 10.30. 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 18. Szórakoztató zene. 21.15. Szimf. 23.20. Cigányzene. — Péntek, május 25. Wien—Grác. (Romániai Idő.) 17.10. Hangverseny. — Berlin, 21.10. Operaelőadás. — Frankfurt a. M. 21. Hangverseny. — Leipzig, 17.30. Szórakoztató zene. — Milano, 21.50. Szimfonikus hangverseny. — München, 19.15. Kamarazene. — Nápoly, 21.50. Opera előadás. — Pozsony, 19. Kvartett. — Prága, 22.10. Vidám est. — Zágráb, 23. Könyvt. zene. — Budapest, 10.30. 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 21. Liszt-hangverseny. 22.30. Cigányzene.

Anglia fegyverkezik.

Borzalmas hatású hadirepülőgépekkel szerelik fel az angol légiflottát.

(London, május 23.) Amig Geniben s egyebütt állandóan a leszerelésről szavalnak, addig a világ minden részében követik azt az elvet — si vis pacem, para bellum. (Ha békét akarsz, készülj a háborúra.) Önkénytelenül is erre kell gondolni, ha azt a hírt halljuk, hogy angol mérnöknek sikerült egy olyan újabb hadirepülőgépet konstruálni, amely a maga borzalmas hatásában felülmúl minden eddigi légi gyilkoló eszközt.

Az angol gépkolosszus óránként 150—160 angol mértföldet tesz meg és a kifutás után ötven-hatvan méternyire szinte függőlegesen emelkedik a levegőbe. A gép teljes rakományal tizenkét óráig tud a levegőben maradni. Az új aeroplán egy tonna torpedót és bombát visz magával és mivel repülése rendkívül nyugodt, a bombavetőknél pontosan lehet célzoznok. Az eddigi kísérletek fényes eredményekre vezettek:

ezer méter magasságból tíz bombadobás közül hét pontosan arra a helyre esett, ahová célzozták.

Különösen a tengeri háboruban lesz veszélyes az új repülőgép, mert torpedókat is visz magával és még a tengeralattjárókat is képes megsemmisíteni.

Lillian Gish

Annie Laurie

Fanamet világlágerben.

ERZSÉBET slágermozgóban.

Irodalom és művészet

* Zenebona jazz-operett a Nyári Szinkör megnyitó slágerdarabja. Még két nap és ismét itt a társulat: szombaton kaput nyit az aradi Nyári Szinkör. A megnyitó darab estén újszerűségével ugyszólván forradalmat jelentett, mert a Zenebona a trükkök és látványosságok egész sorozatát hozza. Amolyan jazz-operett, a modernségnek minden kellemes eszközével. Ábrahám Pál karmester zeneszámai a premier után széltében-hosszában közszájon fognak forogni. „Kicsike vigyázzon, egyszer nagymama lesz”, „Nincs messze Kairó” a slágerek, pompás táncmuzsikák, ezenkívül tangó, szeriőzszám, egész csapat. Bródy—Lakatos—Harmath, a szerzők egyenesen francia esprittel öntötték le a Zenebona vidám történetét. Minden modern köntösben. Párisi lányok, flirt, férjvadász, szállodai félreértések, pompás humorral eltalált jelenetek összevisszasága, névcserek, csókcserek, szerelemcserek, általános összevisszakuszálódás, zenebona. Az előadásra pedig Déván ritka lázzal és ambícióval készül a társulat. Lengyel Irén a decensség, Be-tegh Béby az eleven jókedv képviselője, L. Kiss Mariska hozza a derűs humort, Szepessy Edith a közvetlenséget. Galetta egy taktikázó szerelmest, Szendrev Misi egy csupaszin alakot figuráz, Deésy a házasság járma elől szökő szállodaigazgatót, Olasz Lajos egy kedélyes öregurat ad és alakításaiban szinte bukfcenctvet a humor. — A Zenebona négy estén megy egymásután. A megnyitáshoz egyébként érdekes újítást vezet be a színház igazgatója. Az új darabok és a vendégszereplések kivételével az előadásokat mozihelyárrakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lejes árban nézheti meg a közönség, amely kétségtelenül hatalmas előnyt jelent a közönségnek, hisz ezután a legolcsóbb szórakozás a színház lesz Aradon. A pünkösdi előadásokon már kezdetét is veszi az újítás. A vasárnap délutáni Mesék az irógépről s a hét-fő délutáni Cigányprimás előadásokat már a mozihelyárrakkal játssza a társulat. Jegyek minden előadásra csütörtök délelőttől kezdődőleg kaphatók a téli színház pénztárában.

* Engedélyezték Heltai Jenő operettjének budapesti előadását. Budapestről jelentik: Heltai Jenő operettjét, „Enyém az első csók”-ot, hosszas kálvária után engedélyezték. Mai számunkban megírtuk, hogy a belügyminiszteri bizottság előtt játszották le tegnap az operettet. A bizottság megtette jelentését, amelynek nyomán a belügyminiszter — kisebb változtatásokkal — megengedte a darab előadását.

* Maziere: Szép temetésem lesz. Ezt a nem mindennapi címet Pierre La Mazierenek, a modern francia írók egyik legtehetségesebbjének nem mindennapi érdekességű könyve viseli. A könyv egy szegény ifjú életútján vezet végig, akit a nyomorból egyetlen bátor — bár a köznapok morál szerint meg nem engedett — gesztus lendít a gazdagok, a hatalmasok sorába. A történetet Maziere franciás szellemességgel, finom maliciával meséli el: még a „hatalmasok” ellen fordított gyilkosságok is a könyv humor köntösébe öltözteti. A könyv a legújabb francia regények közül a legújabbjának tekinthető.

* Zöldhelyi Anna ismét Erdélybe szerződik. Megemlékeztünk már arról, hogy Zöldhelyi Anna, az Aradon is jólismert primadonna, a szegedi Új Nemzedék egyik munkatársa ellen sajtópert indított. A pör fölött június 2-án dönt a szegedi törvényszék. Egyébként úgy hírlak, hogy a szöke primadonna ismét Erdélyben kíván elhelyezkedni. A legvalószínűbb, hogy Ofadea lesz a legközelebbi állomáshelye Zöldhelyi Annának.

* Schnitzler: Hajnali mérkőzés. A régi békevilág katonáéletének egyik jelene elevenedik meg ebben a

regényben. A hadnagy, aki segíteni akar barátján, kártyaszat mellett és hajnalig tartó mérkőzésben küzd a szerencsével. Végül is megmenti barátját, de ő maga annyira belekeveredik a hínárba, hogy úgy érzi, csak egy revolvergolyó segítségével tud kimenekülni. Mire nagybátyja megérkezik az életet jelentő pénzzel, a hadnagy már végzett magával. Schnitzler írásművészetét nem keli bemutatni a magyar olvasóközönségnek. A hajnalig tartó kártyacsata és az utána következő letörésnek a rajza Schnitzler művészetének a csúcspontja. Bolti ára 54 lej.

Az országut nomádjai az aradi rendőrségen.

Gyanus cigánykaravánt toloncoltak ki a városból. — Rengeteg bankjegy, arany- és ezüstnemű van a karavánál. — Gyerekek, akik nem ismerik az apjukat.

(Arad, május 19.) Különös társaság táborozott ma délelőtt az aradi államrendőrség épületének tágas udvarán. Rozoga kocsik saroglyájából nyütt csontu gebék legelték a száraz szalmát és az udvar közepén magasan lobogó máglya körül, rongyokba burkolt torzonborz férfiak, ríktó kendős asszonyok és maszatos gyerekek ültek. Ha véletlenül szürkülő este borította volna homályba ezeket a különös figurákat, úgy tökéletes impressziót nyújtottak volna a Troubadour cigánykaravánjának ügyesen megdiszlegetett színpadi jelenetéhez. Azonban túl világos volt ahhoz, hogy ezt az illúziót ne rontották volna el a minden esztétikai látványtól mentes társaság tagjai. Hatalmas üstben főtt a birkahus és az üst körül ülő rajkók hangos sivalkodással vetették magukat egy-egy darabra, amit egy hatalmas termetű férfi dobott közéjük. Ez az ember bizonyára a cigánykaraván vajdája volt. Erre abból lehet következtetni, hogy az üst körül türelmetlenül várakozó éhesek zugolódás nélkül türik az általa adott poronokat. A sűrű szőrösomókkal benőtt arcából csak két apró, szurós szeme tűz ki. Minden kulturától eltávolodott, igazi elvadult embertípus. Ha egy festőművész látná ezt az arcot, lehetetlen, hogy ellenállhatatlan vágyat ne érezzen lefestésére.

A lakomázó cigánykaraván körül rendőrök állanak, akik furcsa fintorral szívják be a fővő birkahus illatát, amely igen kellemetlenül keveredik a szekerekből és rongyos ruhákból kiáradó áporodott szaggal. Ezeket az Európában élő nomádokat, akik évszázadokon keresztül semmit se változtattak szokásaikon, akik kívül állanak a törvényeken, a város határából hozták be a rendőrök Aradra. Hogy mivel lehet őket gyanúsítani, azt a rendőrség sem tudja. Tény az, hogy kötegszámra vannak ezresek, ládászámra arany és ezüst tárgyaik és ez már elég ok lehet arra, hogy gyanuba keveredjenek. Ők azonban azt állítják, hogy a pénz lövászárilással, eladással, üstfoltozással, szóval becsületes uton szereztek és az értékes fémekeket örökölték az évszázadokkal ezelőtt elhunyt vajdától, aki szintén elődjétől örökölte. Ki tudja, hogy mennyi vér és mennyi

bűn tapadhat ezekhez az értékekhez? De bizonyíték nincs.

Amikor a kihallgató rendőrtiszt felszólítja a vajdát, hogy mutassa be írásait, vállá közzé huzza nyakát és ravasz vigyorgással mondja:

— Instálom, nem vagyok én prókátor, minek nekem irás? ...

A kommisszár magyaráz, megemlíti a törvényt, a rendeleteket, de ő nem érti, vagy úgy tesz, mintha nem értené. A rendőrtiszt kérdez:

— Hogy hívják?

— Kolompár József.

— Hány éves?

— Nem tudom instálom, ötven, vagy hatvan.

— Családi állapota?

— Alássan jelentem, hogy ngy asszony, állapotos most nálunk.

A kijelentést élénk derűtség fogadja. Amikor a kommisszár megkérdi, hogy kik a férjei az asszonyoknak, ezt mondja rá:

— Hát azt meg honnan tudjuk. Nem érünk mi rá ilyenekkel is törődni. A gyermekek (vannak vagy huszan) csak az anyjukat ismerik, sejtelmük sincsen arról, hogy ki lehet az apjuk. De nálunk ez nem fontos. Az apa szerepét a vajda tölti be, aki igazságot tesz közöttük és elosztja az ételt. A további kérdésekre elmondja a vajda, hogy a karaván minden tagja az országuton született és egész életüket szabad ég alatt töltötték. A rendőrség az esti órákig tartotta őrizetben a cigányokat és azután, mert mást nem tehetett, rendőrökkel kikísértette a város határába. Mielőtt a karaván eltávozott, a kommisszár figyelmeztette a vajdát:

— Soha többé ne kerüljenek Arad felé, mert baj lesz.

— Oda megyünk mi, ahova a jó szerencse visz. Ha véletlenül idejöttünk, arról se tehetünk.

És a ványadt gebék elindultak a zörgő szekerekkel, a sivalkodó rajkókkal, az ismeretlen út felé. Az első szekérnek lovát a vajda személyesen vezette kantárijánál fogva.

— Újabb bányászserencsétlenség Amerikában. Newyorkból jelentik: Kentucky államban, a Black Mountain szénbányában robbanás történt, amelynek számos áldozata van. Eddig több holttestet ástak ki, összesen pedig 25 bányász hiányzik.

JOSEPHINE BAKER

felléptével SZOMBATON

szines nagy revü-film a MAROSPARTI és APOLLO

színházakban.

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.**Ma, esütörtökön nincs előadás.**Holnap, pénteken d. u. 5. 7 és 9 órákor
Clement Vantel világhírű regénye„Önagysága nem akar gyereket”
Főz.: Korda Mária és Harry Liedtke.Szombattól Aradon premier! Monumentális vég-
gig színes filmmek. — Énekbetétekkel
JÉZUS ÉLETE.
Születése, gyermekkora, csodatettel, üldözés, kínoztatás és
menyemenetele.

KÖZGAZDASÁG.

Óriási idegesség a bucaresti-i tőzsdén.

Kösz után bész zavarja a nyugodt üzletmenetet. — A tőzsdetanács erélyes intézkedései. — A ma turzushoz közel stabilizálják a lej. Valamelyik vasárnap hozzák nyilvánosságra a stabilizációs árfolyamot.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A tőzsdetanács ismeretes megnyugtató kijelentése után a bucaresti-i tőzsde-tagjai körében meglehetősen optimista hangulat lett urrá. Annál meglepőbb volt aztán, hogy a három napos szünet után megnyílt tőzsdén ma óriási zűrzavar keletkezett, amely olyan méreteket öltött, hogy egyáltalán nem lehetett megállapítani, hogy a papírok tulajdonképpen emelkedtek, vagy esnek. Már a kora reggeli órákban rengeteg részvénytulajdonos lepte el a tőzsdét, de különösen a tőzsdelépcsőt és valóságos verekedés volt. Nők s férfiak vegyest vettek részt a küzdelemben, mely hasonlított az 1923—24-es budapesti tőzsdéjelenségekhez.

A tőzsdét tizenegy órákor délelőtt nyitották meg a pénteki kurzusokkal, de hamarosan kiderült, hogy a vásárló-igen kevés, ellenben mindenki csak eladni akar. Így történt az, hogy például a Resicapapírok, amelyek pénteken még 1700-on álltak, rövidesen 1100-ra zuhantak alá, a Banca Nationala is 17.000-ról 15.500-ra ment vissza. A tőzsdén uralkodó és egyre fejlődő káosz megrémítette a tőzsdetanácsot, amely krízistől tartott és hogy a spekulációt megakadályozza, arra határozta magát, hogy megtiltja a magas árat elért papírosoknak az árkikiáltását, az árfolyam közelését a közönséggel. A tőzsdetanács kijelentette, hogy spekulációtól tart, amelyet más módon, más eszközökkel megakadályozni nem lehetne módjában. Azonban tévedett, mert a papírok egyáltalán nem értek el magas árfolyamokat, ugyanis mint azt fentebb jeleztük, csak kínálat mutatkozott. Rövidesen azután az a vélemény alakult ki, hogy az összes papírok elérték kulminációjukat, további emelkedésről szó sem lehet és ennek következtében nagyobb részvényesek máris óriási veszteségeket szenvedtek. Kizárólag a petroleumpapírok voltak azok, amelyek némi emelkedést mutattak, de ezek is jelentékteleneknek minősíthetők.

A szakértői vélemények szerint ha a dividenda politikát vennénk alapul, az áremelkedéseket alaptalanoknak kellene tartani és csupán árzuhanást lehetne várni. Ezt bizonyítja a Resica esete is. Másik szakértői vélemény arra hivatkozik, hogy ha tekintetbe vesszük, miszerint a papírok belértéke valójában nagyobb a jelenlegi árfolyamértéknél, akkor viszont emelkedésre van kilátás. Ugyan csak áremelkedési tendenciát kíván az aranyvalutára való áttérés lehetősége is.

A pénzügyi körök ma már kezdik komolyan venni a kormányának a lej megszilárdítására irányuló előkészületeit. Antonescu, a kormány elnöke ebben az ügyben tárgyaló, külföldi megbízottja és a külföldnek megbízott szakemberei, Denis és Mauclair szakadatlan tanácskozásokat folytatnak a pénzügyminiszterrel s a szakértők elsősorban a CFR. helyzetéről és az állami üzemek állapotairól kérnek

felvilágosító adatokat. Ha újra fiaskó nem éri. Bratianu Vintlát, akkor végre csakugyan megkapja Románia a lej megszilárdításához szükséges kölcsönt.

A kormánynak természetesen most az a legfőbb gondja, hogy ha a kölcsön létrejön, akkor tőzsdei manőverek ne gyengítsék annak erejét. Ezért a kormány elsősorban arra gondol, hogy a lej a mostani árfolyamához igen közel stabilizálják, hogy spekulációra ne legyen sem ok, sem lehetőség.

A végleges megszilárdításra vonatkozó minisztertanácsi jegyzőkönyvi kivonat a Monitorul Oficialnak egyik külön számában s mindemesetre valamelyik vasárnap jelenik meg, hogy a megjelenés napján se belföldön, sem külföldön ne legyen nyitva egyetlenegy tőzsde sem s ne legyen mód tőzsdei manőverekre.

Egybe kell hívni a Banca Nationala rendkívüli közgyűlését is, hogy az alapszabályokban szükségessé váló módosításokat végrehajtsák és össze kell hívni a parlamentet is, mert bizonyos törvényekre is szükség lesz. A parlamenti ülészakot mindössze tíz naposra tervezik, de ha a nacionalisták is részt vesznek a tárgyalásokon, akkor az ülészak előreláthatóan tovább fog ennél tartani.

Zürichben 3.21.75, Párisban 15'85 a lej**Helyi valutaárak.** (Május hó 23.)

Kifizetések: Berlin 39.20, London 798.25, Newyork 163.25, Páris 6.45, Milánó 8.65, Prága 4.84.75, Budapest 28.59, Belgrád 2.88.50, Bécs 23.01, Zürich 31.52. — **Áru:** Márka 39. angol font 790, dollár 161.50, olasz lira 8.80, francia frank 6.60, cseh korona 4.80, pengő 28.75, dinár 2.80, osztrák schilling 23.25, svájci frank 31. — **Pénz:** Márka 38.50, angol font 785, dollár 162, olasz lira 8.60, francia frank 6.40, cseh korona 4.75, pengő 28.55, dinár 2.75, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — **Irányzat:** lanyhuló.

Zürichi tőzsdenyitás. (Május hó 23.)

Berlin 124.18, Amsterdam 209.35, Newyork 518.85, London 2533.25, Páris 20.42.75, Milánó 27.33, Prága 15.37.50, Budapest 90.64, Belgrád 9.13.25, **Bucuresti 3.22**, Varsó 58.15, Bécs 73.01.

Zürichi tőzsdezárlat. (Május hó 23.)

Berlin 124.23, Amsterdam 209.40, Newyork 518.89.50, London 2533.50, Páris 20.42.75, Milánó 27.33.50, Prága 15.38, Budapest 90.64.50, Belgrád 9.13.25, **Bucuresti 3.21.75**, Varsó 58.15, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Május hó 23.)

Devizák: Páris 6.43, Berlin 39.04, London 796, Newyork 162.85, Milánó 8.59, Zürich 31.44, Bécs 22.94, Prága 4.83.50, Budapest 28.47. — **Valuták:** Napoleon 633, márka 38.95, léva 1.17, török lira 0.83, angol font 792, francia frank 6.48, svájci frank 31.25, olasz lira 8.60, drachma 2.10, dinár 2.88, dollár 161.75, lengyel zloty 18.25, osztrák schilling 23.10, pengő 28.25, cseh korona 4.90.

= **Összeállítják az új vámtarifákat.** Bucarestből jelentik: A pénzügyminisztériumban ma ül össze a vámtarifa revíziós bizottsága, hogy az új vámtarifák összeállítását befejezze. Értesülésünk szerint a végleges összeállítás június 25-ig megtörténik, amikor a bizottság három tagja: Gherghiu, a Banca Nationala igazgatója, C. Popescu iparminisztériumi vezérigazgató és Dumitriu kereskedelemügyi minisztériumi vezérigazgató Genébe utaznak, ahol a nemzetközi szállítási és vámkonferencián kép-

viselni fogják Romániát a kiviteli és beviteli prohibíciók megszüntetéséről szóló vitában.

Szőlőbirtokosok

a legolcsóbban, s legjobban az

Urániagrün-

nel menthetik meg termésüket a szőlőmolytól, rovaroktól s ezáltal a rothadástól is.

Kapható minden helyi közszécsen

Aradon!

1801

Erősenél, Szabadság-tér**Deutschnál, Színházzal szemben****Jakubovicsnál, Villamos megálló.****Főlerakat: Martics, Maderat.**

= Rózsajudonságok előállításáról ír a „Növényvédelem” és „Kertészet” legújabb száma. Cikkeket közöl a szőlőmoly irtásáról, az őszibarack nyári kezeléséről, a szőlő válogatásáról és zöld oltásáról, a szemzésről, a paradicsom, ugorka és dnyve permetezéséről, a rózsza és szegfű trágyázásáról, a boróci lé állandósításáról, stb. A dusan illusztrált szaklapokból egy alkalommal a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51. IV. emelet 5.) díjtalanul küld mutatványszámot.

Kommunista tüntetés

az „oceánsikló” vizrebocsátásakor.

Az új típusú járműre kitétték a vörös zászlót és az internacionálét énekeltek.

Párisból jelentik: Párisban tegnap új típusú járművet, az ugynevezett oceánsiklót bocsátották vizre a Szaján. A járművet, amely Remy mérnök találmánya, légszavar hajtja és alig érinti a vizet. A készülék az Atlanti óceánon való átkelés céljaira készült. Egy nagy francia gyár körülbelül ezer lóerős motort ajándékozott a feltalálónak.

A vizrebocsátásnál a járműre vörös zászlót huztak fel és a legénység a tömeggel együtt az Internacionálét énekelte, amiért a rendőrség nem engedte meg, hogy az oceánsikló a Szaján Párison haladjon keresztül, kommunista tüntetésektől félve. A járművet a jövő héten Cherbourgba viszik és ott bocsátják tengerre.

Május végéig

kell a lakbérleti bélyegilletéket lefizetni.

A pénzügyigazgatóság figyelmeztetése a lakók számára.

(Arad, május 23.) A Cudalbu-féle lakbérleti törvény és ezzel kapcsolatban az új illetéktörvény is — mint emlékeztetés — előírja, hogy a lakbérleti szerződések után a lakó részéről esetenként egy százalékos bélyegilleték rovandó le. A pénzügyigazgatóság most felhívja az érdekelt lakókat, hogy a május 1-től való hatállyal kötött lakbérleti szerződések után járó 1 százalékos bélyegilleték lerovásának határideje május hó végével lejár. Emel-fogva a lakbérleti szerződések legkésőbb május 31-ig be kell mutatni illetékezés végett a pénzügyigazgatóságon (földszint, 20. számú ajtó), annál is inkább mert ellenesetben a mulasztók ellen szigorúan eljárnak és az illetéknek megfelelő összeg háromszorosát bírságként vetik ki rájuk. Az illetékezés eszközlése tekintetében közli a pénzügyigazgatóság, hogy akinek írásbeli szerződése van, annak az illetéket 1000 lej összegig bélyegben a szerződés eredeti példájára kell felragasztani és ez mutatandó be hitelesítés végett. Az a lakó, aki a lakbérleti törvény védelme alatt áll, vagy szóbeli szerződése van, az egyszázalékos illetéket készpénzben köteles befizetni, amely esetben egyúttal egy deklarációt nyújt be. A pénzügyigazgatóság felhívja a háztulajdonosokat, saját érdekükben cselekszenek, ha utána-járnak, hogy a lakó lerója az illetéket, amennyiben mulasztás esetén őket is anyagi felelősségre vonhatják.

Ne utazzon

drága fürdőhelyekre, mikor ARADON.
is épp oly hatásos **buzási szénsavas,**
valódi kénos és sós fürdőket vehet s

SIMAY-féle ártézi fürdőben.

Nyitva férfiaknak reg. 6½ — d. u. 2-ig.
Nyitva nőknek délután 2—6-ig.

2633

Kedvezményes áru jegyfüzetek!

Vata de jos (Alvácza)

természetes kénes és szénsavas hőgyógyfürdő

36—38° C hőmérsékletű hévízei csodás és páratlan eredménnyel gyógyítanak rheumát, csúzt, köszvényt, ischiást, lóbosodást, benuást, aranyeret, viszértágulást és különféle női bajokat. — Nagyfokú rádióaktivitás. — Kétféle pormentes hegyi levegő, nagy árnyas park, meleg uszoda, tennisz- és tekepálya, elismert konyha, elsőrangú, állandó cigányzene. — Közvetlen vonatok Aradról naponta négyszer. — Megálló a fürdőparknál. — Erdély legelőcsőbb gyógyfürdője!

Napi pensio, lakás, reggeli, ebéd, vacsora Lei 160.

Kérjen prospektust.

1088

Fürdőigazgatóság.

Két aradi színháznak egy villanyfelszerelése van

A nyári színház vándorló villany-apparátusa.

(Arad, május 23.) Különös konfliktusa támadt Szendrey Mihály színházgátnak a várossal. A színházgátnak — mint minden évben — át akart költözködni a nyári színházba, hogy ott folytassa előadásait. Miután a két színháznak csak egy villanyfelszerelése van, utasítást adott ki a személyzetnek, hogy szereljék le a téli színházban a villanyt és vigyék át a nyári színházhoz. A munkások azonban megtagadták az utasítás teljesítését, azzal az indoklással, hogy a város rendeletére, a színházból semmit elvinni nem szabad. Szendrey Mihály azonnal a városhoz fordult felvilágosításért, ahol tudtára hozták, hogy miután a szerződésben kikötött 50.000 lejes garanciát nem helyezte letétbe, a színházból nem vihet el semmiéle felszerelést a városvezetőség tudta és hozzájárulása nélkül.

Ma délelőtt a színházgátnak felkereste dr. Angel István polgármestert, akinek elpanaszolta a helyzetet. A polgármester azonnal intézkedett, hogy az ügy rendezését nyerve és rendeletet adott ki arravatkozól, hogy a személyzet tegyen eleget Szendrey Mihály utasításának. Egyben azonban kijelentette, hogy amennyiben a városnak az Aradra érkező román propagandatársulatok részére szükség lesz a téli színházra, Szendrey Mihály-nak kell visszaszerelnie a villanyt.

SPORT

O Jugoszláviából kitiltották a magyar futbalcsapatokat. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány a magyar futbalcsapatoknak megtiltotta a jugoszláviai mérkőzéseket, azzal az indoklással, hogy ezeket az alkalmakat nemcsak sportbeli, hanem politikai manifesztációkra is felhasználják a vendégszereplések alkalmával.

O Válogatott footballmérkőzés lesz ma a Gloria-pályán Arad és Jiulvölgy válogatottjai között. A kitűnő játékerőt képviselő Jiulvölgyiek szereplését a sportközönség kíváncsian várja.

O A Moise Nicoara tanulóinak fényes győzelme a blaji diák-olympiáson. Tizenötödikén és tizenhatodikán tartotta meg a blaji szeminarium szokásos évi olimpiaszát, melyen az aradi Moise Nicoara tanulói is indultak és a következő eredményeket érték el: A tízes csapatversenyben, amely 100 m. síkfutásból, magasugrásból, távugrásból, súlydobásból és diszkoszdobásból állott, a csapat III. helyezést nyert. A távugrásban egyénileg Constantinescu VII. o. tanuló 575 cm. az I. és Morar VI. o. tanuló a II. díjat 563 cm. nyerte. Maga a tízes csapat is a távugrásban I. helyezést nyert 524 cm. átlaggal. Tekintettel arra, hogy az olimpiáson az ország összes középiskolái részt vettek, a Moise Nicoara diákjainak eredményei kétségtelenül igazolják, hogy Grau Ernő intézeti tornatanár alapos munkát végzett.

Sz. öbiratosok!

Szólómoly és liztharmat

ellen biztosan lehet védekezni

ARZOLA és Sulfarol-a.

Főlerakal:

1089

Mezőgazdák keresk. R. T.

Arad, Str. Mircea Stanescu (Verbőczy-ucca) 2. sz. Telefon 463.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTER.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

OVAS.

Feleségem, született Roth Szerénától külváltan élek és bevásárlásaiért nem vállalhatok felelősséget.

2887

Simon Lajos.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy folyó hó 26-án, szombaton este 1/10 órakor a

Marospartli Mozdószínházat ünnepélyesen megnyitjuk.

A nagyérdemű közönség érdekeit mindenkor szem előtt tartva, a legnagyobb és leghíresebb filmeket vettük programra és így a legnagyobb világslágereket, mint: Feltám dás, Vándor poeta, Abraune, Tamás bátya kunyhója, Asisi Szent Ferenc, Elsüvedt aranyiszlet; a híres Decobra-regények: Seliman herceg és Hálókocsik anyaga Eg és tenger ha találkoznak, Don Juan, Koldusdiák, ezeken kívül új Harry Liedtke-, Conrad Veidt- és Chaplin-filmeket fogjuk bemutatni. A mai filmeknek megfelelően 12 tagú modern zenekar szolgáltatja a zenét.

Egyben szíves tudomására hozzuk a nagyérdemű közönségnek, hogy a szezon alatt — rossz idő esetén — a Marospartli Mozdóban megváltott jegyek az Apollo előadásaira érvényesek.

Jegyek mindenkor este 7 órától a Marospartli Mozdó pénztáránál válthatók.

Marospartli Mozdó.

Szombaton este nyílik meg

a volt Szt. Pál-u 2. sz. alatti saját házamban irod. teljesen újonnan átalakított és így Arad legkellemesebb

étterme és kerthelyisége.

Elsőrendű konyha. Kiváló mézesi és pan-kotai fajborok. Frissen csapolt „Casino” sör. 1883

További szíves párlfogást kér: Lovasberényi Arpád.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett jó férj, fiu, testvér, rokon

Herețu Zsiga

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétiratokkal felkerestek, ezúton mondunk leghálásabb köszönetet.

A grázsoló

2889

Herețu család.

Bankkölcsonőket

aradi házakra és környékbeli földbirtokokra — pengőben 12% os kamattal vagy lejben legelőcsőbban — azonnal folyosítottak

HAASZ ALBERT Irodá Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Wanderer kerékpárok

a világ első és legjobb márkája.

Vezérképviselő Erdély részére:

HAMMER VILMOS

Arad, Piata Avram Iancu 5/6.

Ugyanott Gőrioke, Dürkopp, Ideál, Badenia, Continental kerékpárok kedvező fizetési feltételek mellett jutányosan kaphatók. 1516

Elsőrendű, szagtalan vasaló faszen, aprított tüőifa, mész, portland cement, kátránypapír, gipsz, nád olcsó áron. Figyelmes kiszolgálás.

Kneffel Károly és Fia

Bul. Reg. Ferdinand I. 27. Saját ház.

Elveszett aranylanc.

Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Malul Muresului 2. sz. (Alsó Marospar'—10r.)

Szép üzlethelyiség

volt Kossuth-ucca elején egy szoba, konyhas lakással, bármely célra rendkívül alkalmas, azonnalra kiadó és egy 2 tonnás teherautó eladó.

Bővebbet szívesebből MERKLER și WEINER Arad, Str. Mărășești 14. 2908

Olcso házak!

A szerb templom-közelében 2 szoba, előszobás téglaház elfoglalható lakással, kivándorlás miatt 180.000 lei. Négyosztás magánház vízvezetékekkel 330.000 lei. A belváros központjában 6 lakásos, kétemeletes bérház olcsó árban. A piactér közelében háromlakásos ház 300.000 lei. Aszfaltos utcában tizlakásos bérház 140 ezer lei bériővedelemmel. 1.100.000 lei. A református templom közelében 5 lakásos bérház elfoglalható háromosztás, fürdőszobás lakással 1.200.000 lei. A volt Batthyány-ucca közvetlen közelében urház egy négyszobás, fürdőszobás, elfoglalható modern lakással, azonkívül két háromosztás lakással 1.100.000 lei. Négyosztás, fürdőszobás magánház 600.000 lei. Hétszobás parkettás modern magánház 800 000 lei. Továbbá a város minden részén kisebb nagyobb bér- és magánházak. Aradhegyvidék szőlők olcsón vehetők Győrffy „Mures” irodála útján Arad, Strada Unirei (Fábán Gábor-ucca) 13. szám. 15301

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL.”

Egy pár 7 éves

lipicai hajtó ló eladó

a soborsini uradalomnál.

Bővebbet ugyanott. 2892

Öntőmestert

keresünk

bronz- és vasöntőde

vezetésére Ploestibe. Feltételek: román állampolgárság, életkor 30—40 év, azonkívül szükséges, hogy az illetőnek nagyobb gyakorlat legyen a szakma műszaki, adminisztrációs vezetésében és szervezésében, valamint a munkabérek és az üzemi szükségletek kikalkulálásában. Ajánlatokat a vonatkozó bizonyítványok másolatának becsatolásával

Ploesti,

Casuta Postala No. 3, címre kérünk. 2506

40 kgr. legfinomabb TEA-VAJ 14 Lej. Jégbehűtött egész napon át kapható YOGHURT **ARADI TEJCSARNOK üzleteiben**

Ho!? Csakis „Heidelbergben“ lehet kellemesen szórakozni. Tekepálya, kellemesen berendezett tervek, szeparé, bent kerthelyiség, terrasz. Elsőrendű cigányzene ifj. Gesity József vezetése alatt. Hová? Sörivő? „Heidelbergi-sörözőbe“, a legkitünőbb frissen csapolt szebeni „HAGER“-sör kapható. Étkezni ha jól és olcsón akar, csak „Heidelbergi-étteremben“. Kitűnő meleg és hideg ételek, pontos kiszolgálás. Bankettrendezést kedvezményesen elvállalok. Ki a Heidelbergi bort issza, azive oda vágyik vissza. Szives pártfogást kér: **Kuhn Tóni** ARAD, Strada Dumbrava Rosie No. 11. (Katonai strand-fürdővel szemben), volt „ARANYHÁJÓ“.

Üzlethelyiség
a város központjában
1928. november 1-re
kiadó.
Cím az „Aradi Közlöny“ kiadójában.

Asszonyom!
Gondol-e arra, hogy mi a betegségek kuforrása? **Nem**, mert ellenesetben mindenekelőtt legfontosabbnak tartaná **ágy tollát**, melyen életének legalább 1/2 részét eltölti, fertőtlenítés gőzölés 2680 molytalanítás felélesztés és portalanítás végett beküldeni a teljesen új rendszerű gépekkel felszerelt **Tolltisztító vállalat-hoz** Str. Ceroetallor (Szt.-Pál-u.) 3. A megmunkálásnál bárki jelen lehet. Néhány óra alatt a munkát elvégzzük.

Ha olcsón és praktikus akar vásárolni, úgy keresse fel **SALGONÉ** bizományi üzletét Arad, Str. Horla (Széchenyi-u.) Neuman-palota, hol: **közszükségleti, háztartási, alkalmi, ajándéktárgyak, antiktások** és választékban **állandóan kaphatók.** Tokintse meg a kirakatot!!

PUBLICAȚIUNE REFERITOR LA RECENZAMANTUL COPIILOR IN VARSTA DE SCOALA.

In conformitate cu dispozițiile Art. 17—18 a legii învățământului primar, dispunem, că recenzământul să se facă în zilele de 28. Maiu până inclusiv 2 Iunie.

Conscrierea o săvârșesc în zilele susamintite învățătorii exmiși de autoritățile școlare, umblând din casă în casă.

Părinții sunt îndatorați, a însinua exmișilor oficiali, cari se vor prezinta înzilele sus numite la casele lor, pe toți copii de ambele sexe între anii 5—16 dovenind cu acte justificative pregătirile școlare ce le au.

Cei ce lipsesc dela locuințe și nu se vor îngriji să pună la dispoziție organelor oficiale datele necesare, sau vor ascunde și rețacea însinua-rea copiilor lor, vor fi pedepsiți cu amende de 100—200 lei și vor fi înscriși la școală d.

Proprietarii de casă și părinții că în zilele mai sus amintite să fină căini legăți.

Arad, la 23. Maiu 1928.
Primar: Dr. Angel. Secretar comunal: Stetănuț.

Uj szalmakalapok 350 lejért, Gaby- szalonban Arad. Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 11. szám l. emelet

Gevaert
Világmarkájú fotocikkék
u. m. Extra, Ultra, Sensima, Chromosa, Sensima-Ortho lemezek, Ronix, Blue star, Ridax, Artos, Vittex, Ortho-Brom papírok, továbbá Rodenstock, Zeiss-Ikon, Goerz, Ernemann fényképezőgépek, Verax vegyszerek és mindenemű fotoszükségleti cikkek állandóan raktáron.
Szolid árak, pontos kiszolgálás. 2893
Grosz Sándor és Fia
első aradi villanyerőre berendezett optikai műintézet fotosztálya Arad, Apollo mozi mellett.

Az aradi asztalosmesterek figyelmét felhívom a volt **Urban I. ucca-18. sz.** alatti modern gépekkel felszerelt, villanyerőre berendezett **famegmunkáló üzlememre**, ahol mindennemű épület és bútornyag megmunkálását a legolcsóbb árt elvállalom, az anyagot díjmentesen hazaszállítom. Tisztelettel 2792 **Csatlós András.**

Üzlethelyiség, (jelenleg Kalamár Testvérek Csermő) teljes berendezéssel, augusztus 1-től **kiadó.** — Bővebbet: 2899 **Holländer Miksánál Arad, Str. Cioșca 7.**

Pénteken d. u. 3 órakor Str. Razboieni (Apaffy-ucca) 68. szám alatt bírói árverésen eladatik két ló, egy vastengelyes szekér, két szekrény és egyéb butordarabok.

A n. 6. közönség szives tudomására hozom, hogy a **Bul. Regele Ferdinand 63/65. száma házban (Dengli-ház)**

éttermet nyitottam, ahol mindenkor pontos és figyelmes kiszolgálás mellett kitűnő házikoszt és legfinomabb hegyaljai borok jutányos árban szolgáltatnak fel. 2889 **Szives pártfogást kér Halmos Józsefné.**
Halászejegyek a gologvácsi szakaszra volt Béla-tér 15. szám alatt Marozinyáknál válthatók. 2809

Ortási kerékpár vásár!
Gyári képviselőink által több waggon kerékpár érkezett, melyeket **eredeti gyári áron feltűnően olcsón** hozunk forgalomba. — „Nauman“, „Mars“, „Göricke“, „Kayser“, „Dürkopp“, „Opel“, „Waffenrad“, „Majestic“, „Mester“, „Willokind“, „Rex“ **verseny- és turakerékpárok kedvező részletfizeségre kaphatók.** Szakszerű javításokat olcsón és pontosan eszközölünk.
HAMMER ZSIGMOND és FIA
ARAD, Boulevardul Regele Ferdinand 27. (Borcs Beni-tér). 1423

TUNGSRAM
NAPFÉNY

Regatul România
Judecătoria rurală Chișineu-Criș.
Nr. G. 3882—1927.
PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIUNE.
Subsemnatul delegat judecătoresec aduc la cunostință publică în sensul legi articolul LX. din 1881. §. 102 respectiv XLI. din 1908. § cumcă lucrurile următoare și anume 2 paturi din lemn tare, 2 noptiere, un dulap, 5 grășuni și o scroafă, care în urma decisului Nr. 4789 din anul 1926. judecătoria de ocol din Chișineu-Criș sau executat în 16. Septembrie 1927. în favorul execvatorului Mussa Deutsch repr. prin adv. dr. M. Goldzieher împotriva execv. dom. a Com. Chișineu pentru incasarea capitalului de 7000 lei și acc. prin execuție de acoperire și cari sau prețuit în 10.700 lei se vor vinde prin licitație publică.
Pentru efeptuirea acestei licitațiuni, pe baza decisului Nr. 3882—1927. al Judecătoriei rurale Chișineu-Criș se fixează termen pe ziua de 20 Maiu 1928. oarele 16. la locuința urmăritei în comuna Chișineu-Criș și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest adict cu observarea aceea că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii LX. din 1881. art. 107. și 108. celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.
Această licitație se va ținea și în favorul vād. lui Komáromi Anton repr. prin dr. L. Olosz adv. pentru incasarea sumei le 5000 lei cap. și acc. și în favoarea lui Gorcea Carol repr. prin dr. M. Goldzieher adv. pentru incasarea sumei de 5000 lei cap. și acc. în baza art. XLI. din 1908 §-ul 20.
Chișineu-Criș, la 14. Maiu 1928.
P. Serban, delegat judecătoresec.

Olcsó árak! Mosó nyersselymek divat mintákban Lej 78.— Schnitzer és Ocskay divatruháza Bordürös és mintás grenadinok ... Lej 59.— Str. Mețianu 7. (Forray-u.)

